

Сега кога Бугарија се наоѓа пред вратите на ЕУ и кога Судот за човекови права во Стразбур ја осуди поради тоа што ги спречила активистите на ОМО "Илинден" да организираат мирни протести, тамошните Македонци се многу поохрабени во своите постапки во борбата за македонската кауза.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

МАКЕДОНСКИОТ УСТАВ СЕ РОДИ ВО КРЕСНА ВО 1878 ГОДИНА

На 20 ноември годинава во градот Кресна во Пиринска Македонија се одржа свеченост посветена на 127-годишнината од Кресненското или поточно Македонското кресненско востание. Организатор на свеченоста беше организацијата ОМО "Илинден", која традиционално секоја година го одбележува овој ден. На одреден начин таа свеченост ја трансформираат и во трибина на која се зборува за востанието. Организаторите настојуваат присутните да научат нешто повеќе, да евоцираат спомени кои ги носат од своите предци итн.

Свеченоста ја отвори професор Горѓи Андонов, потоа излагање имаше Божидар Кирјанов, потпретседател на ОМО "Илинден", а говореше и Јордан Костадинов Иванов. Свое излагање имаше и Наташа Симоновска (Македонија), дипл. професорка по историја. Меѓу другото, таа истакна дека Македонското кресненско востание од 1878/1879 година избувнало во услови на сложена внатрешна, а особено надвореш-

на политичка ситуација на Македонија и тоа по победоносните војни кои ги воделе Русија, Србија, Црна Гора и Романија против Османлиската империја, а особено по Берлинскиот конгрес од јуни-јули 1878 година.

ОБЕДИНУВАЊЕ

"Во едно од најмасовните и најдолготрајните востанија во екот на Големата источна криза прв пат дошло до обединување на борците за културна и просветна еманципа-

ција на Македонија со борците на стихијната ајдучка активност. Поттикнувачки фактори за почетокот на востанието биле доаѓањето и присуството на српските и на руските единици на северната граница на Македонија, при тоа придружени со бегство на разбиените османлиски војски, цивилните власти и владејачкиот слој. Османлиските воени порази и хаосот на османлиската власт придонеле да се фатат за оружје сите деklasирани елементи на османлиското општество и да

дојдат до израз масовните грабежи, палежите на селата, злосторствата и убиствата над македонското и другото христијанско население. Тоа било дело на озлогласените башибозучки и церкески банди, заедно со муслиманските бегалци-мухаџири. Овие последниве, пак, претставувале посебна тешкотија за македонското население врз кое го истурале бесот, заради својата бегалска судбина, а претставувале и голем економски товар. Значи, претпоставките за почетокот на востанието треба да се бараат во заострената политичка и социјално-економска положба на македонските народни маси, кои излезот го гледале во организирањето вооружена борба. За македонскиот народ особено вознемирувачки биле решенијата на Берлинскиот конгрес, со кој беше завршена Источната криза и со кој Македонија останувала во рамките на Империјата, а за неа бил предвиден член 23, со кој таа требало да добие еден вид политичка автономија. Но, се-

МАКЕДОНЦИТЕ СЕ ПОТСЕТИЛА НА СВОЈАТА МНОГУВЕКОВНА ИСТОРИЈА

пак од берлинските решенија најмногу била погодена Бугарија, затоа што со нив дефинитивно била погребана идејата за создавање Голема Бугарија, промовирана од руска страна на претходниот прелиминарен договор со Империјата во Сан Стефано. Сега Бугарија била поделена на две половини, со што во северниот дел било создадено Кнежевството Бугарија вазално на Империјата, а во јужниот дел автономната област Источна Румелија. Во рамките на Голема Бугарија требало, меѓу другото, да влезе речиси цела Македонија, но тоа веќе било осуетено, а освен тоа Бугарија се плашела да не дојде до повторна реокупација на Источна Румелија кон Империјата. Така, по Конгресот во Бугарија почнало движење против неговите одлуки, а во тој контекст таа грубо се вмешала во Кресненското востание, сакајќи пред светот да го прикаже како бугарско и

како израз на незадоволство од берлинските решенија. За таа цел, на својата територија таа ги формирала благотворителните комитети 'Единство', кои требало да раководат со востанието. Но, овие комитети, кои биле инструмент на бугарската буржоазија, одиграле деструктивна улога врз востанието и многу придонеле за неговиот неуспех. Во тоа особено се истакнал Софскиот комитет, кој бил главен и под чија команда за раководители биле поставувани разни авантуристи, а вистинските македонски борци, како Димитар Поп Георгиев Беровски и Константин Стоилов, биле грубо отстранети. Тоа било направено со цел да се осуети евентуалната победа и недај Боже создавањето независна македонска држава, за што се залагале македонските востаници", истакна Симоновска.

УСЛОВИ

"Инаку - дополнува таа - востанието кое почнало на 5 (17) октомври 1878 година во својот тек имало две фази, а конечно било задушено летото 1879 година. Почнало во Кресна, а набрзо се проширило и на двата брега на реката Струма, што значи во Источниот дел на Македонија, со што имало локален карактер иако имало тенденција да се прошири на целата територија на Македонија. Во текот на востанието особено значајни придобивки, кои биле дело на Беровски, се организирањето на власта на ослободената територија и составувањето на 'Правилата на Македонскиот Востанички Комитет', познати уште како Устав на Македонското востание. Но, перманентниот недостаток од оружје, недозреаните општествени услови во Македонија, неподготвеноста на македонското село

да го издржи товарот на една долготрајна борба и секако грубото мешање на соседна Бугарија, довеле до негов неуспешен крај. Сепак, ова било прво македонско востание во кое јасно била истакната желбата на македонскиот народ за создавање слободна независна држава, во која на местото на застарените полуфеудални односи би се изградиле капиталистички".

Инаку, на свеченоста во Бугарија присуствуваше и делегација на Сојузот на здруженијата на Македонците од Егејскиот дел на Македонија, која со своите браќа проговори за судбината на Македонците во Пиринска Македонија. Тамошните Македонци, по осудата на Бугарија од страна на Судот за човекови права во Стразбур, кој ја осуди затоа што ги спречила активистите на ОМО "Илинден" да организираат мирни протести, се поохрабрани во борбата за македонската кауза.

НОВО ПРЕТПЛАТЕТЕ СЕ

Во рамките на претплатата за 2005 година ќе го добиете засега **Единственото Мултимедијално CD** во Република Македонија од оваа проблематика. Комплетниот **P-РЕГИСТАР** освен во печатената форма ќе го добиете и во електронска форма. Со инсталацијата на добивеното CD и по завршување на процедурата за неговото инсталирање Вие ќе имате можност секојдневно да го ажурирате P-РЕГИСТАРОТ. По пат на наједноставната команда **АЖУРИРАЈ** со посетата на нашата веб страница дневно ќе ги внесувате измените, **ВЕДНАШ** по нивното објавување. Постојавата горлива тема за спорото пристапување на податоците е веќе минато до колку сте наши претплатници. Покрај ова ќе добиете уште едно CD на крајот на 2005 година со списанието **РЕПРЕЗЕНТ** и **Даночен ПРАКТИКУМ** со што трајно ќе ги сочувате списанијата.

Сево ова во рамките на истата цена од само 14.700 денари.

ПОЧИТУВАНИ КОМИТЕНТИ!

Пред Вас е возбудата на **РАФАЈЛОВСКИ КОНСАЛТИНГ** за претплата на стручните списанија **РЕПРЕЗЕНТ** и **P-РЕГИСТАР** за 2005 година. Списанието **РЕПРЕЗЕНТ** содржливски е многу разновидно, ги разработува сите најактуелни и најгорливи теми од секојдневното работење, почнувајќи од даноците, сметководството, царините, финансите, менаџментот, берзата, правото и многу други области. Во **ДАНОЧНИОТ ПРАКТИКУМ**, што го подготвуваме во рамките на списанието **РЕПРЕЗЕНТ**, нашите врвни стручњаци од оваа област ги објаснуваат проблемите со кои се соочувате, за данокот на додадена вредност, за персоналниот данок, за данокот на добиток и данокот на имот. **Специјалното издание на РЕПРЕЗЕНТ** содржи упатства за составување на годишна сметка. **P-РЕГИСТАРОТ** е во пластични кораци, со подижки листови на основното издание во кое се содржани упатствата и сите податоци што Вие се потребни во секојдневното работење и кои редовно ќе се ажурираат.

P-РЕГИСТАРОТ е поделен на 8 дела и тоа:

- Азбучен регистар на прописи
- Надоместоци
- Прописи
- Уплатни сметки
- Камати, коефициенти и стапки
- Шифри на плаќање
- Плати
- Курсни листи
- Други информации

P-РЕГИСТАРОТ на мултимедијално CD! Списанието **РЕПРЕЗЕНТ** и **ДАНОЧНИОТ ПРАКТИКУМ** на мултимедијално CD!

На нашата веб-страница на интернет ќе добиете сите податоци со одговор додека шифра.

Користете ја нашата интернет-страница!

ЕДНА ПРЕТПЛАТА ЗА:

- 25 СПИСАНИЈА
- 2 МУЛТИМЕДИЈАЛНИ CD-а
- 1 P-РЕГИСТАР X 16 ДОПОЛУВАЊА

Со вичин, Вера Рафајловска

12 СПИСАНИЈА РЕПРЕЗЕНТ

12 Броја ДАНОЧЕН ПРАКТИКУМ

1 P-РЕГИСТАР со основна вложка

со преку 300

СТРАНИЦИ И 16

ДОПОЛУВАЊА

1 СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАНИЕ

НОВО

2 МУЛТИМЕДИЈАЛНИ CD-а

САМО ВО 14.700 ДЕНАРИ